

Remissvar till "Uppdrag att föreslå ändringar i trafikbullerförordningen"

Remiss **LI2026/00657**

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Enheten för samhällsplanering

De arbets- och miljömedicinska klinikerna i Sverige samt Svenska Läkaresällskapets förening för arbets- och miljömedicin (ARM) har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerat betänkande. Klinikerna och ARM avstyrker förslagen i betänkandet på följande grunder:

Boverket föreslår att kravet på ljuddämpad sida för bullerutsatta bostäder tas bort och ersätts med ett krav på en ljuddämpad sida för hela byggnaden, i praktiken en försvagning av dagens skydd mot ohälsa orsakat av exponering för trafikbuller.

Den samlade forskningen visar att tillgång till en tyst eller ljuddämpad sida är en central skyddsfaktor mot störning och sömnstörning, även i nyproducerade bostäder som klarar gällande inomhusriktvärden med stängda fönster (Eriksson & Pershagen, 2025). Förslaget bygger dessutom på antagandet att fönster alltid hålls stängda, vilket inte är realistiskt då en stor andel av befolkningen önskar vädra eller sova med öppet fönster dagligen. Enkelsidiga lägenheter mot bullerutsatt gata försvårar också vädning och korsdrag, vilket kan ge sämre luftkvalitet och högre inomhustemperaturer, en risk som förstärks av pågående klimatförändring.

Exponering för trafikbuller är kopplat till ökad risk för sjuklighet, bland annat hjärt-kärlsjukdom och diabetes. En viktig mekanism bakom detta samband är bullerorsakade sömnstörningar. Eftersom sovrum ofta placeras mot den tystare sidan riskerar förslaget att öka bullerexponeringen just där den påverkar sömn och återhämtning som mest.

Förslaget kan även leda till ökad ojämlikhet i bullerexponering, då barnfamiljer och socioekonomiskt svaga grupper riskerar att i högre grad hänvisas till de mest bullerutsatta lägenheterna. För barn, som är särskilt beroende av en god ljudmiljö för att främja koncentration och inlärning, kan detta få negativa konsekvenser.

Sammantaget bedöms förslaget försvåra möjligheten att nå miljömålet om en *god bebyggd miljö* och riskerar att leda till försämrad folkhälsa. Det går att bygga bostäder i bullerutsatta centrala lägen med god ljudmiljö, men det förutsätter genomtänkt planering och att fokus breddas från enbart inomhusmiljön till goda ljudmiljöer i samhället som helhet, med särskild hänsyn till känsliga grupper som skiftarbetande och barn.

Det finns också goda möjligheter att minska trafikbullret vid källan. Den senaste EU-gemensamma forskningssammanställningen visar att det går att minska bullret från vägtrafiken som helhet med 3 dB bara genom att byta till bättre däck som redan finns på marknaden (Bühlmann m.fl., 2022). Det finns också stort utrymme i samhällsplaneringen för större användning av lågbullerbeläggning för vägtrafik och tysta spårfordon för spårtrafik. En ökad andel aktiva transporter som cykling och gång skulle också ge betydande vinster i form av minskad bullerexponering vid bostaden.

Referenser

Eriksson, C., & Pershagen, G. (2025). *Boverksuppgdrag: Hälsokonsekvenser av att ta bort kravet på tillgång till luddämpad sida för bullerutsatta bostäder*. Institutet för Miljömedicin, Karolinska Institutet. <https://ki.se/media/279089/download>

Bühlmann E, Sandberg U, Berge T, Goubert L, Schlatter F. (2022). *STEER - Strengthening the Effect of quieter tyres on European Roads*. Conference of European Directors of Roads (CEDR); s. 157. CEDR Contractor Report nos.: 2022–07. Tillgänglig vid: <https://cedr.eu>

Signerande chefer för de arbets- och miljömedicinska klinikerna i landet:

Mathias Holm/ Anna Dahlman Höglund
Göteborg

Nalika Tjärnberg
Umeå

Teresia Nyman
Uppsala

Anneli Peolsson
Linköping

Theo Bodin
Stockholm

Marcus Strömgren
Örebro

Malin Ivarsson
Lund

Signerande ordförande för Föreningen för Arbets- och miljömedicin (ARM),
Svenska Läkarsällskapet:

Martin Tondel